

WI

Proceskostenvergoeding

OPENBAAR MINISTERIE

Datum: 15-1-2026

Versie: 1.13

WI Proceskostenvergoeding

Neem voor verbeterpunten, aanpassingen of andere inbreng altijd contact op met je senior. Na overleg met je senior kan dan vervolgens worden bepaald of de werkinstructie moet worden aangepast. Voor het doorvoeren van aanpassingen moet contact worden opgenomen met onderstaande kwaliteitssecretarissen.

Verantwoordelijk voor eindredactie			
Naam	Organisatie	Email-adres	tel.nr.
	Parket CVOM	@om.nl	06
	Parket CVOM	@om.nl	06
	Parket CVOM	@om.nl	06
	Parket CVOM	@om.nl	06
	Parket CVOM	@om.nl	06

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Tijdelijke aandachtspunten	4
Proceskostenvergoeding	8
1.1 WAT IS EEN PROCESKOSTENVERGOEDING?	8
1.2 WANNEER IS ER RECHT OP PKV?	8
1.3 WELKE SOORTEN VERGOEDINGEN ZIJN ER?	9
1.3.1 Toetsingskader	10
1.3.1.1 Relevante juridische scholing	10
1.3.1.2 Bedrijfsmatige rechtsbijstand	11
1.3.1.3 Door een derde	11
1.3.2 Toetsing criteria gemachtigde	11
1.3.2.1 Opvragen stukken	12
1.3.2.2 Toetsing stukken	13
1.3.2.3 Controle status zaken	13
1.3.3 Toetsing advocaat	13
1.4 TOEKENNEN PKV	13
1.4.1 Zonder hoorzitting	13
1.4.2 Met hoorzitting	13
1.4.2.1 Niet juridisch geschoold	13
1.4.2.2 Geen onderdeel duurzame taakuitoefening	13
1.4.2.3 Zonder aanvulling	14
1.4.2.4 Reiskosten burger horen	14
1.4.2.5 Verletkosten burger horen	15
1.4.2.6 Zitting gaat niet door buiten schuld gemachtigde om	16
1.4.3 Vaststellen hoogte Pkv	18
1.4.3.1 Kantonfase	18
1.4.3.2 Datum beschikking vanaf 1-1-2024	19
1.4.3.3 Bijzonder geval	20
1.4.4 Uitbetaling Pkv	21
1.4.5 Voertuig gestolen tijdens de gedraging	21
1.4.6 Familierelatie	21
1.5 SAMENHANGENDE ZAKEN	22
1.6 AFWIJZEN VERZOEK KOSTENVERGOEDING	22
1.6.1 Geen kosten art. 1 Bpb	22
1.6.2 Intrekking opsporingsinstantie	22
1.6.3 Onttrekken gemachtigde	23
1.6.4 Vernietigen in huurzaak	23
1.6.5 Vernietigen vanwege overlijden	23
1.7 HANDMATIGE BESLISSING PROCESKOSTENVERGOEDING	24
Versiebeheer	28

Tijdelijke aandachtspunten

Datum van	Datum tot	Onderwerp	Omschrijving	Open/G esloten
4-11-2025 (en eerder)	/	PKV handmatig bij NOV	Het is momenteel niet mogelijk om PKV uit te keren bij de optie 'NOV'. Dit moet handmatig gebeuren. Het PKV team heeft verzocht om dit op de onderstaande wijze aan te leveren. <i>Wanneer het in dit format* aangeleverd wordt dan kunnen wij het makkelijker verwerken in onze administratie. Dit format geldt ook voor alle herstel-beslissingen waarin de zaak al is afgesloten</i> <i>(██████████@om.nl)</i> <i>Wanneer er geen IBAN-nummer bekend is dan een VBA-brief uit doen.</i> <i>CJIB alleen de laatste 9 cijfers</i> <i>Wanneer de tenaamstelling van het IBAN-nummer afwijkt van die van betrokkene dan deze tenaamstelling opnemen.</i> <i>Format IBAN-nummer:</i> • 18 posities (Nederlands IBAN-nummer) • Hoofdletters • Zonder spaties	

			IBAN nummer NL01ABNAxxxxxxxxxxx NL02INGBxxxxxxxxxxx NL03RABOxxxxxxxxxxx <i>De naam van betrokkene volgens onderstaand format van FDC opnemen (is van belang voor de verwerking door FDC):</i> • Tenaamstelling zoals op de bankpas of bankafschrift vermeld is. • Initialen in hoofdletter gevolgd door een punt. • Tussenvoegsel zonder hoofdletter, met spaties en voluit. • Uitzonder in de tussenvoegsel El, Al, Ben etc. • Eerste letter achternaam altijd beginnen met hoofdletter. • Bij bedrijfsnamen hoofdletter gevolgd door kleine letters en meestal eindigend op B.V. - N.V. Naam A.B.C. van der Vxxx M. El Haxxx Bedrijf B.V.	
4-11-2025 (en eerder)	/	PKV handmatig optellen voor kanton	In MAPS is er nog geen optie in kanton om ook punten toe te kennen voor de OvJ-fase. Dit moet handmatig worden toegevoegd als overige kosten. De werkwijze heeft uitgeschreven. <i>Open de module proceskostenveroordeling in maps voor het maken van de motivering.*</i>	

			<i>Kies voor indienen kantonberoep en de juiste wegingsfactoren wegingsfactoren.</i> <i>Kopieer en plak uit het motiveringenboek de juiste pkv beslissing (indienen beroep ovj + evt horen+evt 2^e hoorzitting en kanton enz)</i> <i>Het verschil tussen de berekening van MAPS en de motivering vul je in bij overige kosten. Dit totaal wordt uitgekeerd.</i>	
--	--	--	---	--

*

<i>Zaaknummer</i>	<i>CJIB-Nummer (laatste 9 cijfers)</i>	<i>Gemachtigde</i>	<i>Bedrag</i>	<i>IBAN- nummer</i>	<i>Naam Betrokkene (format)</i>	<i>Naam Beoordelaar</i>	<i>Dagtekening Beschikking</i>	<i>VBA brief ja/nee</i>

Proceskostenvergoeding

1.1 Wat is een Proceskostenvergoeding?

Proceskostenvergoeding (hierna: Pkv) is een redelijke vergoeding voor de gemaakte kosten om te procederen tegen een genomen besluit. Bij het administratieve beroep komt het recht op Pkv uit artikel 7:15, tweede lid, Awb. Niet alle kosten hoeven vergoed te worden. Er is namelijk sprake van een forfaitair systeem, welke is vastgelegd in het Besluit proceskosten bestuursrecht (hierna: Bpb). Dit houdt in dat is vastgesteld in welke kosten er vergoed worden en in sommige gevallen hoeveel je vergoed krijgt.

1.2 Wanneer is er recht op Pkv?

Voor de toekenning van Pkv is het de vraag of een betrokkene in het gelijk is gesteld.¹ Dit criterium geldt voor alle fases van het geding. Voor de fase van administratief beroep is er nog een extra vereiste. Er moet dan ook sprake zijn van een aan een bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid (zie artikel 7:28 lid 2 Awb).

Dat houdt in dat er recht is op Pkv als;

- de inleidende beschikking wordt vernietigd;
- de inleidende beschikking wordt gewijzigd voor wat betreft de feitcode of;²
- de inleidende beschikking wordt gewijzigd voor wat betreft de omschrijving van de gedraging;
- de inleidende beschikking wordt vernietigd wegens een fout van het bestuursorgaan;³
- betrokkene in het gelijk wordt gesteld m.b.t. proceshandelingen die zijn gericht op het verkrijgen van de juiste Pkv (wegingsfactor 0,25).⁴

¹ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 01-04-2021, ECLI:NL:GHARL:2021:1786

² Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 28-04-2020, ECLI:NL:GHARL:2020:3336

³ Gerechtshof Leeuwarden, 16-04-2008, ECLI:NL:GHLEE:2008:BD5648

⁴ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 01-04 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:1786

Er is geen recht op Pkv als;

- de inleidende beschikking wordt gewijzigd voor wat betreft het sanctiebedrag in verband met de omstandigheden waaronder de gedraging heeft plaatsgevonden (matiging);⁵
- de inleidende beschikking wordt gewijzigd voor wat betreft het sanctiebedrag in verband met de (financiële) omstandigheden waarin betrokkene verkeert (matiging);
- de inleidende beschikking wordt gewijzigd voor wat betreft de pleegplaats en/of;
- de inleidende beschikking wordt gewijzigd voor wat betreft de pleegdatum;
- als betrokkene enkel in het gelijk wordt gesteld m.b.t. de vaststelling van de wettelijke rente⁶ of de vaststelling van de juiste dwangsom;⁷
- betrokkene is overleden;⁸
- de beschikking wordt verlegd (huurzaak).

Mocht je twijfelen of recht is op proceskostenvergoeding, bespreek dit dan met je senior.

Daarnaast bestaat het recht op Pkv alleen op het moment dat de Pkv wordt aangevraagd voordat er een beslissing is genomen. Een betrokkene kan geen Pkv achteraf claimen als hij niet tijdens de beroepsprocedure een verzoek heeft gedaan om een vergoeding te krijgen.

1.3 Welke soorten vergoedingen zijn er?

Dat de betrokkene recht heeft op een Pkv op grond van artikel 7:15, tweede lid, Awb, betekent niet dat er proceskosten moet worden uitgekeerd. Zoals eerder in deze werkinstructie is aangegeven, worden niet alle kosten vergoed. In artikel 1 van de Bpb staat welke kosten er vergoed worden. Deze kosten moeten wel aantoonbaar zijn gemaakt. Deze vergoedbare kosten zijn:

- a. kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand,
- b. kosten van een getuige, deskundige of tolk die door een partij of een belanghebbende is meegebracht of opgeroepen, dan wel van een deskundige die aan een partij verslag heeft uitgebracht,

⁵ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 24-10-2024, ECLI:NL:GHARL:2024:6575

⁶ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 01-04-2021, ECLI:NL:GHARL:2021:3149

⁷ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 18-05-2021, ECLI:NL:GHARL:2021:4778

⁸ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 08-03-2018, ECLI:NL:GHARL:2018:2273

- c. reis- en verblijfkosten van een partij of een belanghebbende,
- d. verletkosten van een partij of een belanghebbende,
- e. kosten van uittreksels uit de openbare registers, telegrammen, internationale telexen, internationale telefaxen en internationale telefoongesprekken, en
- f. kosten van een gemachtigde arts in zaken waarin enig wettelijk voorschrift hiertoe verplicht.

Daarnaast kan een gemachtigde ook recht hebben op een vergoeding voor de kosten van een KvK-uittreksel.⁹

1.3.1 Toetsingskader

Kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand komen voor vergoeding in aanmerking. Volgens artikel 1 in het Besluit proceskosten bestuursrecht komen "de kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand" in aanmerking voor een vergoeding. Om te bepalen of rechtsbijstandverlener voldoet aan de eisen moet er gekeken worden naar drie criteria.

- 1. Criterium rechtsbijstand: "Beschikt de persoon over relevante juridische scholing?"
- 2. Criterium bedrijfsmatig: "Is de rechtsbijstand beroepsmatig verleend?"
- 3. Criterium door een derde: "Is de rechtsbijstand door een derde verleend?"

1.3.1.1 Relevante juridische scholing

Een rechtsbijstandverlener moet beschikken over enige juridische scholing. Dit kan worden onderbouwd door een diploma te overleggen. Het maakt daarbij niet uit of het MBO/HBO/WO diploma is.

Als er geen diploma wordt overlegd, kan ook een cijferlijst worden overlegd. Hieruit moet blijken dat de persoon juridische (bestuursrechtelijke) vakken heeft gevolgd. Mocht dit niet blijken of wordt er enkel een bewijs van inschrijving voor een opleiding overlegd, dan is onvoldoende aangetoond dat de persoon voldoende juridisch geschoold is. Andere gevallen moeten overlegd worden met Mulder Zitting. De toekenning is namelijk sterk afhankelijk van de aangeleverde stukken.

Bij de toetsing of het bedrijf in aanmerking komt, wordt er gekeken naar de persoon die het beroepschrift heeft ingediend. Bij een hoorzitting wordt gekeken naar degene wie het bedrijf heeft vertegenwoordigd.

⁹ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 15-11-2023, ECLI:NL:GHARL:2023:9677

1.3.1.2 Bedrijfsmatige rechtsbijstand

Daarnaast moet de rechtsbijstand beroepsmatig zijn verleend. Uit de jurisprudentie blijkt dat hier sprake van is als “het verlenen van rechtsbijstand een vast onderdeel vormt van een duurzame, op het vergaren van inkomen gerichte taakuitoefening”. Waar het om gaat, is dat het verlenen van rechtsbijstand behoort tot iemands beroepsmatige taak.

- Voor nieuwe gemachtigden dienen er KVK stukken worden overlegd waaruit blijkt wat het doel is van het bedrijf (bijvoorbeeld rechtsbijstand verlenen). Dit kan eventueel ook uit het BCS-portaal worden gehaald (ECLI:NL:GHARL:2024:1202)
- De enkele omstandigheid dat in het verleden wel vergoedingen zijn toegekend voor beroepsmatige rechtsbijstandsverlening is **niet** voldoende. (ECLI:NL:GHARL:2014:3735)
- Stagiaires komen in beginsel niet voor PKV in aanmerking. Stagiaires hun taakuitoefening ziet namelijk niet op het duurzaam vergaren van inkomsten. (ECLI:NL:GHARL:2022:5787) Vraag altijd naar de arbeidsrelatie zodra de (bekende) gemachtigden medewerkers sturen naar de hoorzittingen.

1.3.1.3 Door een derde

Aan dit criteria is voldaan als de rechtsbijstand die verleend is niet voor betrokkene zelf is. In sommige gevallen vervalt het recht op Pkv indien rechtsbijstand wordt verleend aan een familiërelatie. In paragraaf 1.4.6 wordt hier dieper op ingegaan.

1.3.2 Toetsing criteria gemachtigde

Er zijn verschillende medewerkers betrokken bij de controle of een rechtsbijstandverlener in aanmerking komt voor een proceskostenvergoeding.

In het bestand Lijst professioneel rechtsbijstandverleners (update 2022) staan alle gemachtigden en vertegenwoordigers die zijn getoetst. Mocht de gemachtigde op de lijst staan, dan heb je 3 opties bij de vraag of de gemachtigde c.q. de vertegenwoordiger voldoet aan de criteria:

1. Ja; Je mag PKV toekennen.
2. Nee: Je mag de PKV (gedeeltelijk) afwijzen.
3. Verzuim: Kijk naar de data van het retour verzuim. Kijk één week na deze datum of de status is gewijzigd in het bestand. Houdt de zaak verder vast, tenzij er sprake is van een ingebrekestelling. Dan mag de zaak in samenspraak met jouw senior worden afgedaan waarin wordt aangegeven dat er op een later moment een PKV-besluit wordt genomen.

Mocht een gemachtigde of een vertegenwoordiger niet op de lijst staan, dan stuur je de zaak door naar [redacted]@om.nl met het verzoek om te kijken wat er met de zaak gedaan kan worden. Sluit de zaak nog niet af.

1.3.2.1 Opvragen stukken

Als de rechtsbijstandverlener niet op de lijst staat, dan moet er bij de rechtsbijstandsverlener uitgevraagd worden of er wordt voldaan aan de criteria.

Bouwsteen toetsing bedrijf

U heeft in bovenvermelde zaak een verzoek om vergoeding van de proceskosten ingediend. Dit verzoek is nog niet voldoende onderbouwd.

De volgende criteria worden gesteld:

- 1. het verlenen van rechtsbijstand een vast onderdeel vormt van een duurzame, op het vergaren van inkomsten gerichte, taakuitoefening;*
- 2. moet blijken dat de gemachtigde zodanige juridische scholing heeft genoten dat zij geacht kan worden rechtsbijstand te verlenen.*

Niet is gebleken dat er wordt voldaan aan de twee bovenvermelde criteria. Vandaar dat u wordt verzocht om uw verzoek nader te onderbouwen.

Bouwsteen toetsing vertegenwoordiger

U heeft in bovenvermelde zaak een verzoek om vergoeding van de proceskosten ingediend. Dit verzoek is nog niet voldoende onderbouwd.

De volgende criteria worden gesteld:

- 1. het verlenen van rechtsbijstand een vast onderdeel vormt van een duurzame, op het vergaren van inkomsten gerichte, taakuitoefening;*
- 2. moet blijken dat de gemachtigde zodanige juridische scholing heeft genoten dat zij geacht kan worden rechtsbijstand te verlenen.*

Niet is gebleken dat er wordt voldaan aan de bovenvermelde criteria door de vertegenwoordiger welke op de zitting is verschenen, namelijk {{naam vertegenwoordiger}}. Daarom verzoek ik u om aan te tonen dat de betreffende vertegenwoordiger voldoet aan de bovenvermelde criteria.

Verwerk de gegevens van de vertegenwoordiger of rechtsbijstandverlener in de lijst en zet de status op verzuim. Vul het zaaknummer in waar het verzuim in is opgevraagd en de datum waarop de stukken retour moet komen. De uiterlijke reactiedatum is dagtekening OGE-brief + 6 weken.

1.3.2.2 Toetsing stukken

Als er stukken retour komen, dan moeten deze getoetst worden aan de hand van het toetsingskader. Deze staan in hoofdstuk 2. Als er aan de criteria wordt voldaan, dan wordt de cel voldoet aangepast naar "Ja" en anders wordt deze aangepast naar "Nee". Mocht er getwijfeld worden, dan kan de Weekdienst ZV gemaïld worden. Informeer de beoordelaar van de betreffende zaak dat zaak beoordeeld kan worden.

1.3.2.3 Controle status zaken

Eén keer per week moet de status van de zaken bij welke de reactietermijn is verstreken gecontroleerd worden. Mochten de stukken niet zijn ontvangen, dan zet je in de opmerkingen dat er geen reactie is ontvangen en wordt de cel "voldoet" aangepast naar "Nee". Informeer de beoordelaar van de betreffende zaak dat zaak beoordeeld kan worden.

1.3.3 Toetsing advocaat

1. Check via de website van de Orde van Advocaten: Zoek een advocaat - Nederlandse orde van advocaten (advocatenorde.nl).
2. In BCS onder NHR bedrijfsactiviteiten checken.

1.4 Toekennen Pkv

1.4.1 Zonder hoorzitting

Indien je bij de eerste beoordeling al tot de conclusie komt dat de zaak vernietigd moet worden, dan kan de zaak vernietigd worden zonder een hoorzitting. Er is namelijk geen belang meer bij een hoorzitting nu de zaak vernietigd wordt.

1.4.2 Met hoorzitting

Indien je ná een hoorzitting een zaak wilt vernietigen of wijzigen, kan gemachtigde ook procespunten krijgen voor de hoorzitting. Dat houdt in dat gemachtigde niet alleen een vergoeding krijgt voor het indienen van het beroepschrift, maar ook voor het houden van een hoorzitting. Kijk in het motiveringenboek welke Pkv-motivering van toepassing is op de zaak.

1.4.2.1 Niet juridisch geschoold

Indien degene die namens gemachtigde op de hoorzitting is verschenen niet juridisch geschoold is, kennen we geen procespunt toe voor de hoorzitting. Bij een vernietiging/wijziging kennen we dan enkel Pkv toe voor het indienen van het beroepschrift.

1.4.2.2 Geen onderdeel duurzame taakuitoefening

Het is aan gemachtigde om aan te tonen dat het verlenen van rechtsbijstand door degene die namens gemachtigde de hoorzitting bijwoont, een vast onderdeel vormt of vormde van een duurzame, op het vergaren van inkomsten gerichte taakuitoefening. Zo krijgt gemachtigde

bijvoorbeeld geen procespunt voor de hoorzitting indien een stagiair namens gemachtigde de hoorzitting houdt.

Check in geval van professioneel gemachtigden daarom altijd of de vertegenwoordiger van de gemachtigde op de lijst staat. Staat deze op 'nee' met de opmerking "Geen aanvullende stukken; zie afwijzing e-mail hiernaast", voeg dan de geanonimiseerde brief toe aan het dossier van de betreffende vertegenwoordiger. Deze is op SharePoint te vinden via Kennis – Proceskostenvergoeding – Tool – Afwijzingsbrieven.

In het motiveringenboek staat een basismotivering voor het afwijzen van het procespunt voor de hoorzitting welke met deze vertegenwoordiger heeft plaatsgevonden. Let op! Bij een combinatie van meerdere hoorzittingen en proceshandelingen moet er mogelijk een eigen bouwsteen geformuleerd worden. Overleg dan met je senior als je hier niet uit komt.

1.4.2.3 Zonder aanvulling

Het kan ook voorkomen dat gemachtigde tijdens de hoorzitting geen aanvulling heeft of slechts herhaald wat al eerder in het beroepschrift is aangevoerd. In deze gevallen krijgt gemachtigde geen procespunt voor de hoorzitting.¹⁰ Let op dat dit in beginsel alleen geldt voor telefonische hoorzittingen. Bij de fysieke hoorzittingen zit er namelijk ook een reiskostenvergoeding in de Pkv. Twijfel je hierover, overleg dan even met je collega of senior.

1.4.2.4 Reiskosten burger horen

Burgers die op een fysieke hoorzitting verschijnen, kunnen een verzoek doen om reiskosten te vergoeden op grond van artikel 1 onder d van het Besluit proceskosten bestuursrecht. We vergoeden deze kosten enkel als we een zaak vernietigen of wijzigen, zie daarvoor paragraaf 7.1.1. Ook vergoeden we enkel als betrokkene hierom verzoekt. Dit verzoek dient vóór de beslissing te worden gedaan door betrokkene.

Ingevolge artikel 2, eerste lid, onder c, van het Besluit proceskosten bestuursrecht worden reiskosten vergoed overeenkomstig artikel 11, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit tarieven in strafzaken 2003. Ingevolge die bepaling wordt een tarief vergoed waarvan de hoogte gelijk is aan de reiskosten per openbaar middel van vervoer, laagste klasse.¹¹ Dit bedrag kun je dus bepalen door op 9292 te checken wat een retourreis kost van het adres van betrokkene naar het adres van de hoorzitting.

¹⁰ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 18 mei 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:4781.

¹¹ ECLI:NL:GHARL:2019:1405.

Vraag tijdens de hoorzitting ook meteen het rekeningnummer van betrokkene, zodat we niet schriftelijk hoeven op te vragen.

Let op dat we geen reiskosten toekennen als de hoorzitting in de woonplaats van betrokkene heeft plaatsgevonden.

Bouwsteen

In bovengenoemde zaak heeft de officier van justitie de inleidende beschikking vernietigd. Gelet hierop wordt uw verzoek om proceskostenvergoeding voor uw reiskosten toegewezen.

Ingevolge artikel 2, eerste lid, onder c, van het Besluit proceskosten bestuursrecht worden reiskosten vergoed overeenkomstig artikel 11, eerste lid, onderdeel d, van het Besluit tarieven in strafzaken 2003. Ingevolge die bepaling wordt een tarief vergoed waarvan de hoogte gelijk is aan de reiskosten per openbaar middel van vervoer, laagste klasse. Dit komt neer op een bedrag van €@

U ontvangt van het CJIB informatie over wat u kunt doen als u het niet eens bent met deze beslissing.

1.4.2.5 Verletkosten burger horen

Burgers kunnen ook verzoeken om verletkosten. Verletkosten worden gevormd door het inkomen of de opbrengsten die iemand mist, omdat diegene afwezig is in verband met bijvoorbeeld de Wahv-procedure. Het gaat hierbij om kosten van tijdverzuim voor bijvoorbeeld het bijwonen van een zitting en/of het nemen van inzage in de stukken wanneer dit bijvoorbeeld ter griffie van de rechtbank plaatsvindt. Niet onder verletkosten vallen bijvoorbeeld de tijd die besteed is aan het doorlezen van de stukken, het opstellen van de stukken, de eventuele voorbereiding van de zitting e.d..

Indien een partij in loondienst werkzaam is, is het aan betrokkene om inzichtelijk te maken wat het uurloon is en dat verlof is opgevraagd, dan wel loon is ingehouden. De enkele stelling dat verletkosten bestaan zonder onderbouwing of ondersteunende bewijsstukken is onvoldoende om voor een vergoeding in aanmerking te komen.¹² Mocht betrokkene deze kosten onvoldoende specificeren, dan stellen we de verletkosten vast op het laagste tarief. Niet-loontrekkenden dienen het derven van inkomsten door het genoemde tijdverzuim met bewijsstukken te onderbouwen.

¹² ABRvS 12 april 2023, ECLI:NL:RVS:2023:1459, JB 2023/110

De verletkosten bedragen, afhankelijk van de omstandigheden, tussen €8 en €103 per uur.¹³

Vraag tijdens de hoorzitting ook meteen het rekeningnummer van betrokkene, zodat we dit niet schriftelijk hoeven op te vragen.

OGE-open vraag

het bewijs van de gemaakte verletkosten. Ingevolge artikel 2, eerste lid, onder e, van het Besluit proceskosten bestuursrecht kunnen verletkosten van een partij of belanghebbende worden vergoed. Het gaat hierbij om kosten van tijdverzuim voor bijvoorbeeld het bijwonen van een zitting, niet voor het doorlezen en opstellen van de stukken en de eventuele voorbereiding van de zitting en dergelijke. Indien u in aanmerking wilt komen voor verletkosten, verzoek ik u om deze verletkosten te onderbouwen met bewijsstukken. Denk hierbij aan uurloon, aangevraagd verlof, recente salarisspecificatie en dergelijke.

Bouwsteen

In bovengenoemde zaak heeft de officier van justitie de inleidende beschikking vernietigd. Gelet hierop wordt uw verzoek om vergoeding van verletkosten toegewezen.

Ingevolge artikel 2, eerste lid, onder e, van het Besluit proceskosten bestuursrecht kunnen verletkosten van een belanghebbende worden vergoed. Ik acht het aannemelijk dat u voor [het bijwonen van een zitting] @ uren verlof heeft moeten opnemen. Op basis van de door u overlegde stukken acht ik het opgegeven uurloon van €@,- niet onredelijk en daarom zal ik ter zake van verletkosten aan u een bedrag toekennen van €@. De verletkosten worden overgemaakt op het door u opgegeven bankrekeningnummer.

U ontvangt van het CJIB informatie over wat u kunt doen als u het niet eens bent met deze beslissing.

Maak vervolgens een handmatige betalingsopdracht aan voor deze zaak. Let op dat ook verletkosten enkel wordt toegewezen bij een vernietiging of wijziging van de beschikking.

1.4.2.6 Zitting gaat niet door buiten schuld gemachtigde om

Het kan voorkomen dat een hoorzitting niet door kan gaan in verband met een MAPS of internet/systeemstoring. Of dat bijvoorbeeld de hoorverslagen kwijt zijn en we genoodzaakt zijn de hoorzitting opnieuw te houden. Betrokkene of gemachtigde heeft dan recht op

¹³ Artikel 2 lid 1 sub e Besluit proceskosten bestuursrecht

proceskostenvergoeding voor de hoorzitting die niet heeft plaats kunnen vinden.

Bij een fysieke hoorzitting hebben gemachtigden in dat geval wel reis- en/of verletkosten moeten maken door naar de locatie van de hoorzitting af te reizen en de zaken van die zitting vooraf voor te bereiden ten behoeve van die hoorzitting. Volgens jurisprudentie is het onredelijk om deze kosten voor rekening van de gemachtigde en/of een betrokkene te laten.¹⁴ Voor de geannuleerde hoorzitting hebben gemachtigden en betrokkenen recht op proceskostenvergoeding, ongeacht of een gemachtigde en/of betrokkene in het gelijk wordt gesteld in de zaak. Dit geldt voor alle gemachtigden en betrokkenen die verzoeken om proceskostenvergoeding. Er hoeft dus niet specifiek proceskostenvergoeding verzocht te worden voor de geannuleerde hoorzitting.

Dit geldt ook voor telefonische hoorzittingen die geen doorgang kunnen vinden. Betrokkene of gemachtigde heeft namelijk de hoorzitting al wel voorbereid en moet bij verplaatsing van de hoorzitting de zaak/zaken opnieuw doornemen en voorbereiden.

Op het moment dat de nieuwe hoorzitting heeft plaatsgevonden en de zaken afgedaan kunnen worden, kunnen we een beslissing nemen op het verzoek om proceskostenvergoeding. Gemachtigde of betrokkene krijgt een kostenvergoeding voor de extra proceshandeling die gemachtigde of betrokkene onnodig heeft moeten uitvoeren buiten de schuld van betrokkene of gemachtigde om.

Voor de relevante bouwstenen wordt verwezen naar het motiveringenboek. Maak vervolgens voor iedere zaak een betalingsopdracht aan.

Indien je een zaak vernietigt of wijzigt, gebruik je zowel bovenstaande bouwsteen met factor 0,1 als de bouwsteen voor de proceskosten van de vernietiging of wijziging. Zorg dat je de bedragen vervolgens bij elkaar optelt.

Mocht je nog AIV willen opvragen in een zaak, dan zet je de bouwsteen vast klaar in de beslissing. Bij het afdoen van de zaak is dan duidelijk dat er nog proceskostenvergoeding moeten worden uitgekeerd.

¹⁴ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 28-06-2022, ECLI:NL:GHARL:2022:5474, Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 15-06-2020, ECLI:NL:GHARL:2020:4520.

1.4.3 Vaststellen hoogte Pkv

Per 1 januari 2024 is de Wahv gewijzigd met betrekking tot de hoogte van de vaststelling van de proceskosten en de uitbetaling van de proceskosten. De wetswijziging houdt allereerst in dat er een extra wegingsfactor wordt toegevoegd, nadat de hoogte van de proceskosten is vastgesteld volgens het Bpb. De extra wegingsfactor is 0,25 als de sanctie wordt vernietigd of het sanctiebedrag wordt gewijzigd. De extra wegingsfactor is 0,1 in het geval de feitcode wordt gewijzigd terwijl het sanctiebedrag gelijk blijft.

Voor inleidende beschikkingen met een dagtekening tot en met 31 december 2023 verandert er niets in de berekening van de hoogte van de Pkv. Ook als de beslissing op het administratief beroep wordt genomen in 2024, wordt in die berekening uitgegaan van het oude stelsel. De dagtekening van de boete is leidend voor de vraag welke berekeningsmethode toegepast moet worden.

1.4.3.1 Kantonfase

Bij het vernietigen in de kantonfase (fase herbeoordelen) is het toepassen van de extra wegingsfactor afhankelijk van het moment waarop de beslissing op het administratief beroep is genomen:

- Indien de beslissing op het administratief beroep is genomen vóór 1 januari 2024, passen we de extra wegingsfactor niet toe.
- Indien de beschikking is opgelegd vóór 1 januari 2024 en de beslissing op het administratief beroep is genomen op of ná 1 januari 2024, passen we de extra wegingsfactor enkel toe op de proceshandeling van het indienen van het kantonberoep. De extra wegingsfactor is dan niet van toepassing op de proceshandelingen die zijn verricht in de ovj-fase.
- Indien de beschikking is opgelegd ná 1 januari 2024, passen we de wegingsfactor voor alle proceshandelingen toe.

Voor het bepalen wanneer de beslissing op het administratief beroep is genomen, kijken we naar de dagtekening van de beslissing.

Voor zowel de inleidende beschikkingen met een dagtekening tot en met 31 december 2023 als voor de beschikkingen met een dagtekening vanaf 1 januari 2024 geldt voor het vaststellen van de hoogte van de Pkv in de ovj-fase het per 1 januari 2026 gewijzigde tarief van €666,- per punt.¹⁵ In de kantonfase geldt het per 1 januari 2026 gewijzigde tarief van €934,- per punt.¹⁶

¹⁵ Op grond van onderdeel B van de Bijlage bij het Besluit proceskosten bestuursrecht.

¹⁶ Op grond van onderdeel B van de Bijlage bij het Besluit proceskosten bestuursrecht.

1.4.3.2 Datum beschikking vanaf 1-1-2024

Voor inleidende beschikkingen met een dagtekening vanaf 1 januari 2024 is onderstaande berekeningsmethode van toepassing.¹⁷

Bereken proceskosten OvJ

Punten	
Indienen beroepschrift	1
Fysieke hoorzitting	1
Tweede fysieke hoorzitting	0.5
Telefonische eerste hoorzitting	0.5 ¹⁸
Telefonische tweede hoorzitting	0.25 ¹⁹
Wegingsfactor	
Wegingsfactor	0.5
Extra wegingsfactor <i>Als de sanctie wordt vernietigd of het sanctiebedrag wordt gewijzigd (niet bij matiging!)</i>	0.25
Extra wegingsfactor <i>Overige gevallen; bijvoorbeeld wijzigen van de feitcode, terwijl het sanctiebedrag gelijk blijft</i>	0.1
<i>Let op! Het schriftelijk aanvullen van het beroep door gemachtigde is geen proceshandeling die voor proceskostenvergoeding in aanmerking komt.</i>	

Proceshandelingen kanton	
Punten	
Indienen beroepschrift ktr	1
Verschijnen ter zitting (ook via skype)	1
Verschijnen ter nadere zitting na tussenuitspraak	1

¹⁷ Op grond van onderdeel A5 van de Bijlage bij het Besluit proceskosten bestuursrecht.

¹⁸ Zie arrest 18 mei 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:4781. Strikt gezien ken je een hele punt toe en matig je ogv artikel 2 lid 3 van het Besluit proceskosten bestuursrecht.

¹⁹ Als een tweede hoorzitting telefonisch plaats vindt wordt er op grond van artikel 2 lid 3 van het Besluit proceskosten bestuursrecht overgegaan tot matiging, nl. halvering naar 0,25, zie arrest hof 26 mei 2021, Wavh 200.267.885.

Verschijnen ter nadere zitting anders dan na tussenuitspraak	0,5
Wegingsfactor en factor samenhangende zaken	
Wegingsfactor individuele Mulderzaken	0,5
Wegingsfactor voor fase ktr als door ktr alleen in gelijk gesteld mbt pkv	0,25
<i>Let op dat binnen één fase in beginsel geen verschillende wegingsfactor worden toegepast.²⁰</i>	
Factor samenhangende zaken <4	1
Factor samenhangende zaken 4 of meer	1,5

Voorbeeld

1 punt administratief beroep
 1 punt hoorzitting
 X €647
 X 0.5 wegingsfactor
 X 0.25 extra wegingsfactor
 = €156

Voor kanton en hoger beroep is er nog de mogelijkheid om een extra wegingsfactor van 0,10 toe te passen. Dat is voor de herbeoordelaars van belang, alhoewel in die fase niet snel over wordt gegaan tot wijziging van de beslissing/beschikking maar enkel wordt vernietigd of doorgezet naar de rechtbank. Bij gehele vernietiging van de sanctie blijft 0,25 de extra wegingsfactor die moet worden toegepast.

1.4.3.3 Bijzonder geval

In elke zaak waarbij wij proceskostenvergoeding gaan uitbetalen voor door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, passen we in beginsel de vermenigvuldigingsfactor toe. Indien een gemachtigde aannemelijk maakt dat er sprake is van een bijzonder geval en aanvoert dat de vermenigvuldigingsfactor dus niet toegepast dient te worden, wordt dit door de beoordelaar gesignaleerd en via de senior ingebracht bij het kwaliteitsteam. Er wordt dan gekeken of het redelijk is om de vermenigvuldigingsfactor in dat geval niet toe te passen, dat zou misschien zo kunnen zijn als er sprake is van een advocaat die vaak niet werkt op basis van no-cure-no-pay of een vergelijkbare constructie.

²⁰ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 26-06-2024, ecli:nl:gharl;2024:4260

1.4.4 Uitbetaling Pkv

Ander gevolg van de wetswijziging per 1-1-2024 van de Wahv is dat de Pkv uitbetaald wordt aan degene aan wie de beschikking is opgelegd (art. 13a lid 3 Wahv). Voor deze maatregel is geen overgangsrecht geregeld, hetgeen betekent dat op 1 januari 2024 alle uitbetalingen moeten plaatsvinden op de rekening van de betrokkene.

1.4.5 Voertuig gestolen tijdens de gedraging

Zoals in hoofdstuk 1.2 is te lezen zijn we Pkv verschuldigd als we de sanctie vernietigen in verband met een fout van een bestuursorgaan. Als betrokkene een beschikking ontvangt voor een gedraging terwijl op dat moment diens voertuig was gestolen, kan er sprake zijn van recht op Pkv. Daarbij is de vraag of de verbalisant ten tijde van het opleggen van de gedraging wist of weet had moeten hebben van de omstandigheid dat het voertuig op dat moment was gestolen.

Als betrokkene vóór de gedraging aangifte heeft gedaan, dan is het niet aan betrokkene aan te rekenen dat de verbalisant niet op de hoogte was van het feit dat het voertuig was gestolen. In deze gevallen is er wel recht op Pkv. De verbalisant had namelijk ten tijde van de gedraging in het RDW-register kunnen zien dat het voertuig gestolen was. Dit geldt ook als de politie heeft nagelaten de aangifte (tijdig) door te geven aan het RDW. Van belang is wel dat betrokkene een afschrift van de aangifte aanlevert.

Als betrokkene pas ná de gedraging aangifte heeft gedaan dan is er geen aanleiding voor Pkv, omdat de ambtenaar niet kon weten dat het betreffende voertuig gestolen was.

1.4.6 Familierelatie

Het recht op Pkv vervalt indien de verleende rechtsbijstand niet op zakelijke basis is verleend. De enkele omstandigheid dat rechtsbijstand is verleend door een persoon die een familierelatie heeft met degene aan wie die rechtsbijstand is verleend, betekent nog niet dat deze rechtsbijstand niet kan worden aangemerkt als door een derde verleend. Als de rechtsbijstandsverlener echter tot hetzelfde huishouden behoort als diegene aan wie de rechtsbijstand is verleend, wordt al snel aangenomen dat de verleende rechtsbijstand niet op zakelijke basis is verleend, en wordt daarom in beginsel niet aangemerkt als beroepsmatig verleende rechtsbijstand.²¹

Een familierelatie tussen betrokkene en gemachtigde betekent dus niet automatisch dat er geen recht op Pkv. De vraag is of er sprake is van op zakelijke basis verleende rechtsbijstand en of er bijvoorbeeld een

²¹ ABRvS 28 november 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY4399

vergoeding was verschuldigd. Dit is echter erg casuïstisch. Bij twijfel kan in overleg met je senior aanvullende informatie worden opgevraagd bij de gemachtigde.

1.5 Samenhangende zaken

Samenhangende zaken worden als één zaak beschouwd. Het geeft ons de mogelijkheid om maar één keer proceskostenvergoeding uit te betalen voor de samenhangende zaken tezamen.

Zaken komen voor samenhang in aanmerking als er wordt voldaan aan alle volgende criteria:

- de zaken moeten gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig worden afgedaan;
- rechtsbijstand in alle zaken moet verleend zijn door dezelfde gemachtigde;
- de werkzaamheden van de gemachtigde moeten in elke zaak identiek of nagenoeg identiek zijn.

Mocht je zaken hebben die in aanmerking komen voor samenhang, doe deze dan af in samenspraak met je senior en/of het kwaliteitsteam.

1.6 Afwijzen verzoek kostenvergoeding

Indien een Pkv wordt afgewezen omdat de zaak wordt bekrachtigd of niet-ontvankelijk wordt verklaard, gebruik dan de bouwsteen *Afwijzing kostenvergoeding* uit het motiveringenboek.

Er zijn ook nog andere redenen waarom we kunnen afzien van het recht op Pkv.

1.6.1 Geen kosten art. 1 Bpb

In hoofdstuk 1.2 staat dat er een limitatieve lijst is met kosten die je vergoed kunt krijgen. De betrokkene kan dus recht hebben op een vergoeding op een Pkv, maar geen kosten hebben die vergoed moeten worden. In dat geval kan de bouwsteen *Afwijzing, geen kosten als in besluit Pkv* worden gebruikt uit het motiveringenboek.

1.6.2 Intrekking opsporingsinstantie

Als de beschikking is ingetrokken nadat er al beroep is ingesteld (dus gedurende de procedure), is het beroep niet-ontvankelijk maar dan kan er wel sprake zijn van recht op Pkv. Of betrokkene recht heeft op proceskostenvergoeding hangt af van het moment dat de intrekking is ontvangen door betrokkene. Als het beroepschrift later is ingediend dan dat de intrekking is ontvangen door betrokkene, dan heeft betrokkene geen recht op Pkv. Is het beroepschrift eerder ingediend dan dat de

intrekking is ontvangen door betrokkene, dan heeft betrokkene wél recht op Pkv.

In Maps is bij het tabblad 'Incasso' terug te vinden wanneer de beschikking door de opsporingsinstantie is ingetrokken. Bij de datum van intrekking moeten vervolgens 8 dagen worden opgeteld om te kunnen bepalen wat de uiterlijke datum is geweest waarop de intrekking door de betrokkene is ontvangen.^[1]

Is er in deze situatie recht op pkv in de kantonfase, dan reken je ook de proceshandelingen uit het OvJ-beroep mee (mits het om dezelfde betrokkene/gemachtigde gaat). Betrokkene/gemachtigde krijgt dan dus naast proceskostenvergoeding voor het indienen van het kantonberoepschrift, ook een proceskostenvergoeding voor de proceshandelingen die hij/zij heeft gemaakt in de ovj-fase, zoals bijvoorbeeld het indienen van een beroepschrift in de ovj-fase en het houden van een hoorzitting.

1.6.3 Onttrekken gemachtigde

Het kan voorkomen dat de gemachtigde zich onttrekt uit de zaak, maar je de zaak toch wilt vernietigen of wijzigen. In dat geval vervalt het recht op Pkv voor een door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand in de zin artikel 1 onder a van de Bpb.

1.6.4 Vernietigen in huurzaak

Er is alleen recht op een Pkv als er sprake is van een aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. Het verleggen van de beschikking van de verhuurder naar de huurder is namelijk niet iets wat gedaan moet worden, omdat er iets mis is met de beschikking.

1.6.5 Vernietigen vanwege overlijden

Als de beschikking komt te vervallen, omdat de betrokkene is overleden dan hoeft er ook geen Pkv uitgekeerd te worden. De beschikking wordt net zoals in hoofdstuk 1.6.48 "Vernietigen in huurzaak" namelijk niet vernietigd vanwege een aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.

Let op! We geven in de motivering aan dat we het beroep 'niet-ontvankelijk' verklaren. Dit is juridisch juist. Toch moet je de 441 invoeren als beslissing 'vernietigen'. Het is technisch nog niet mogelijk om dezelfde gevolgen van een vernietigen (het niet hoeven te betalen van

^[1] Bij de verzending van de intrekking gaan we er vanuit dat het tot 8 dagen kan duren voordat deze betrokkene bereikt. Dit is in lijn met hoe stukken vanuit MAPS worden verzonden en ontvangen. Zie voor verdere uitleg het document 'Beschrijving verzending brieven vanuit MAPS'.

een sanctie en de administratiekosten) ook te verbinden aan de beslissing 'niet-ontvankelijk'.

Te gebruiken wanneer de nabestaanden van betrokkene middels een overlijdensakte of rouwkaart kenbaar maken dat betrokkene is overleden. Op grond van art 25 lid 4 Wahv vervalt het recht om verhaal te nemen bij overlijden. Ook wanneer zonder tussenkomst van nabestaanden duidelijk is dat betrokkene is overleden (bijvoorbeeld dit staat vermeld in het RDW register), kun je het beroep vernietigen.

Niet gebruiken wanneer er onvoldoende aannemelijk is gemaakt dat betrokkene is overleden, vraag dan middels verzuim een overlijdensakte/rouwkaart op. Het is ook mogelijk om, nog voordat je verzuim op gaat vragen, het BCS-portaal te raadplegen om te controleren of betrokkene is overleden.

1.7 Handmatige beslissing proceskostenvergoeding

In beginsel wordt de hoogte van de proceskostenvergoeding berekend en bepaald in MAPS. Het kan voorkomen dat er een verkeerde proceskostenvergoeding is berekend en dat deze Pkv-beslissing hersteld moet worden. Deze Pkv-beslissing neem je dan handmatig. Dat doe je door onderstaande tabel in te vullen en naar de Pkv-administratie @om.nl) te mailen. Vergeet niet ook een inhoudelijke herstelbeslissing te nemen (FBE) via de knop 'Aanmaken brief'.

Deze werkwijze geldt niet in het geval er al een kantonberoep is ingediend in de zaak. De beslissing is dan aan de rechtbank.

Registratienummer	CJIB- Nummer (laatste 9 cijfers)	Gemachtigde	Bedrag (reeds uitgekeerd, mits van toepassing)	Bedrag (juist)	IBAN- nummer	Naam Betrokkene (format)	Naam Beoordelaar	Dagtekening Beschikking	VBA brief ja/nee

Format Naam betrokkene

- Initialen in hoofdletter gevolgd door een punt.
- Tussenvoegsel zonder hoofdletter, met spaties en voluit.
- Uitzonder in de tussenvoegsel El, Al, Ben etc.
- Eerste letter achternaam altijd beginnen met hoofdletter.
- Bij bedrijfsnamen hoofdletter gevolgd door kleine letters en meestal eindigend op B.V. - N.V.

PKV reeds uitbetaald

Er is reeds een betaalopdracht gemaakt. Te herkennen doordat er (1) in Maps achter 'Akkoord bedrag door' een gebruikersnaam, vaak []@om.nl, ingevuld staat of (2) er in het dossier een bestand zit met betaalopdracht. Dan in het format aangeven "bedrag nieuw" en "bedrag oud". Dan kunnen wij aan de hand van de eerste betaalopdracht direct een betaalopdracht voor de bijbetaling maken

Versiebeheer

Versie	Datum aanpassing	Onderwerp aanpassing	Locatie aanpassing	Aanleiding aanpassing
1.01	25-6-2024	Toetsing gemachtigde recht op pkv	0	
1.02	6-8-2024	Extra wegingsfactor kantonfase toegevoegd	1.4.3	De extra wegingsfactor is ook van toepassing in de kantonfase, afhankelijk van de datum waarop er is beslist op het administratief beroep.
1.03	28-8-2024	Zitting gaat niet door buiten schuld gemachtigde om	1.4.2.5	Paragraaf toegevoegd
1.04	9-9-2024	Intrekking opsporingsinstantie	1.6.2	Bij de verzending van de intrekking gaan we er vanuit dat het tot 8 dagen kan duren voordat deze betrokkene bereikt. Dit is in lijn met hoe stukken vanuit MAPS worden verzonden en ontvangen Zie voor verdere uitleg het document 'Beschrijving verzending brieven vanuit MAPS'.
1.05	15-10-2024	Intrekking opsporingsinstantie bij het herbeoordelen	1.6.2	De werkwijze omtrent intrekking door opsporingsinstantie bij kanton toegevoegd.
1.06	19-11-2024	Geen pkv meer toekennen bij matiging	1.2	Na arrest kennen we geen pkv meer toe in gevallen wij zaken vernietigen zonder dat er sprake is van een aan bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. In de praktijk betekent dat dat we geen pkv meer toekennen bij matiging. Dit hoofdstuk hierop aangepast. Ook nog wat andere situaties

				toegevoegd aan deze paragraaf.
1.07	12-3-2025	Voertuig gestolen tijdens de gedraging	1.4.5	Hoofdstuk toegevoegd met uitleg over wanneer er wel en niet recht op pkv bestaat als het voertuig van betrokkene is gestolen.
1.08	8-4-2025	Familierelatie	1.4.6	Hoofdstuk toegevoegd met uitleg over hoe om te gaan als er een familierelatie bestaat tussen betrokkene en gemachtigde.
1.09	10-4-2025	Geen onderdeel duurzame taakuitoefening	1.4.4.2	Hoofdstuk toegevoegd met uitleg over dit criteria voor de Pkv.
1.10	26-6-2025	Opnieuw toepassen extra wegingsfactor	1.4.3	Vanaf 26-6-2025 passen we weer de extra wegingsfactor van 0,25 of 0,1 toe. De werkinstructie is op meerdere plekken aangepast op dit punt.
1.11	26-6-2025	Bijzonder geval	1.4.3.3	Paragraaf toegevoegd
1.12	16-7-2025	Toetsingskader	1.3.1	Toetsingskader paragrafen toegevoegd
1.13	15-1-2026	Herstelbeslissing Pkv	1.7	Paragraaf toegevoegd

